

**Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
38,10+ 1,90 (GST) = 40 kan. dolarů
Cena 1.62 + 0.08 (GST) = 1.70 dolaru.**

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

**Datum, dokdy jsou
noviny předplacené,
je v pravém horním
rohu štítku!**

J Time
Committed
À dé lai
convenu

**Telefon: 416/530-4222
Fax: 416/530-0069
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com**

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 17.

(417.)

Vol. 18.

satellite **1-416**

Thursday,

September 11,

2008

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

Za Tomášem Baťou

V pondělí 1. září 2008 zemřel v Torontu, necelé tři týdny před svými čtyřadevadesátými narozeninami, pokračovatel nejvýznamnější české (a československé) průmyslové dynastie, Tomáš Baťa ml. Narodil se 17. září 1914 ve Zlíně (v životopisné encyklopedii Canadian Who's Who z r. 2006 je jako země jeho narození uvedeno Československo, které vzniklo 4 roky po jeho narození a v r. 2006 už zase víc než deset let neexistovalo - náhoda? Ozvěna jeho politické inklinace?)

Mladý Tomáš studoval ve Zlíně, v Anglii a Švýcarsku a na obchodní akademii v Uherském Hradišti. V roce 1932, kdy jeho otec, Tomáš Baťa st., zakladatel Baťova obuvnického impéria, zahynul při leteckém neštěstí, mu bylo 18 let. Firma Baťa v té době byla největším výrobcem obuvi na světě (vyráběla 36 milionů párů obuvi ročně). Vedení firmy se ujal Tomášův nevlastní strýc, Jan A. Baťa. Firma přežila nacistickou okupaci, která byla zodpovědná i za přesun značné části činnosti firmy do Kanady na jaře 1939. Skupinu baťovců, která hrála tak významnou roli nejen v historii firmy Baťa, ale i Kanady, vedl mladý Tomáš Baťa. Firma Baťa vybudovala v jižním Ontariu vesnici Batawa (název spojující jméno Baťa s poslední slabikou jména Ottawa), kde vedle bot byly na začátku války vyráběny i zbraně (Baťovy obráběcí stroje byly tehdy mnohem vyspělejší než kanadské). Nikoho nepřekvapilo, že Dne Spojených národů v Batawě 5. července 1942, organizovaného odbočkou Československého sdružení a Sokolem se zúčastnili, jako hosté Tomáše Baťu, dva ministři kanadské vlády, T. A. Crerar a C. Gibson a zástupci spojeneckých států, včetně zástupce československé vlády v exilu. (Patří mezi ironické hry osudu, že několik měsíců po oslavě 60. výročí příchodu Baťovců do Kanady v roce 1999, firma Baťa zastavila výrobu obuvi v Kanadě - s třetím světem ani firma Baťa nemohla soutěžit).

26. října 1946 se mladý Tomáš Baťa oženil se Sonjou Ingrid Wettsteinovou, s ženou, jejíž věhlas v kanadském (i světovém) obchodním světě možná dokonce předčí i pověst jejího manžela (a není to jen Baťovo

muzeum obuvi, které je jejím dítětem). Baťovi mají čtyři děti, tři dcery a jednoho syna. Jejich manželství zřejmě bylo velmi šťastné - podle Tomáše Baťu hlavně proto, že nikdy nemíchali dohromady lásku a "business".

Uvádět všechny funkce a pocty, kterých se Tomáši Baťovi dostalo by vyplnilo pár stránek. Tak alespoň několik: byl čestným předsedou Baťovy společnosti, která - v roce 2006 operovala továrny na obuv a prodejny obuvi ve více než 60 zemích, zaměstnávala přes 58 000 lidí a prodávala přes 300 milionů párů obuvi ročně. Byl členem ředitelské rady, presidentem nebo guvernérem podniků jako *Canadian Chamber of Commerce*, *National Ballet Guild of Canada*, *Canadian Council of Chief Executives*, *Trent University*, *IBM Canada Ltd.*, *IBM World Trade Americas*, *Canadian Pacific Air Lines*, *Business Advisory Council IFC (World Bank)*, *International Trade Advisory Committee to the Government of Canada*, *International Chamber of Commerce* atd. Rovněž zastával funkci odborného poradce v Komisi OSN pro nadnárodní společnosti a čestného předsedy v *Canada-India Business Council*.

Tomáš Baťa byl nositelem ošatky významných řádů a poct: nejvyššího kanadského vyznamenání *Companion, Order of Canada*, *Fellow, International Academy of Management*, čestný doktorát Vysoké školy ekonomické v Praze, čestný doktorát *Technické univerzity* v Brně, čestný doktorát *York University*, *St. Francis Xavier University*, *Paul Harris Fellow (Rotary)*. Sloužil v Kanadské rezervní armádě jako kapitán *Hastings & Prince Edward Regimentu* (v roce 1999 byl jmenován čestným plukovníkem). Do pozdního věku sportoval.

Ale pro mne a myslím, že i pro mnohé krajany, co zůstane trvale spojeno s jeho jménem byla jeho přístupnost, jakási nezahleditelná moravská bodrost, nefalšovaná lidovost, vědomí společného osudu se všemi. Všichni, ať jsme se na něj dívali jakkoliv, jsme se cítili nějak bezpečnější jeho přítomností. Paní Baťové a všem členům jeho rodiny vyslovujeme upřímnou soustrast.

Josef Čermák

***

Pastor Slovenského Luteránského kostela sv. Pavla v Torontu. Rev. Ladislav Kozák, zná (a miluje) hudbu jako málokdo. Pojedete-li s ním někdy jeho autem (a budete-li hodní), zahraje Vám ukázkovou muziku nejlepších skladatelů klasické hudby (jako třeba Bachovu) a písničkářů českých a slovenských, ale také Beatles; a samozřejmě lidové písně: slovenské, české, maďarské, židovské a co já vím jaké jiné.

2. září jsme si vyjeli k Georgian Bay. A já byl hodný. A rev. Kozák mi připravil koncert, na který hned tak nezapomenu: přehrál mi celou Smetanovu *Mou vlast* v provedení České Filharmonie pod

MÁ VLAST V TORONTU (vlastně v North Yorku)

Datum k zapamatování: 18. září 2008

taktovkou Jiřího Bělohávků z roku 1993. Já (a asi i jiní krajané) si někdy myslíme: to už jsme mockrát slyšeli, to už nám celkem nic neříká, ta muzika patří minulosti.

Jeli jsme krásnou krajinou, která nás vítala prvními rudými a oranžovými listy, pod oblohou tak blankytnou a zametenou, že se mi zdálo, že jedeme do nebe. A do toho zněly hravé tóny rodící se řeky, prostě lidové melodie (jako třeba *Kočka leze dírou...*), které nejčestější genius

naší hudby, vedený osudem po cestách pro hudebníka nejoblavějších, přetvořil v drahokamy zvuku; vzdorné akordy husitského chorálu, rozesmáté tony jásavého přitakání životu v motivu *Proč bychom se netěšili...* A já seděl zaposlouchán do hudby, kterou jsem slyšel tolikrát, jako kdybych ji slyšel poprvé. A po dlouhé době jsem cítil - pokorně a současně i hrdě - svoji příslušnost k zemi, v níž jsem se narodil. Země, která dala světu Smetanu a jeho

Mou vlast zvonila na zvonici světa.

Proč to píše? 18. září ve 20:00 večer provede *Mou vlast* Torontská Filharmonie, řízená Kerry Strattonem (nositelem, mimo jiné, Masarykovy ceny ČSSK) ve Fordově Centru v North Yorku. Maestro Stratton zná Smetanovu (a českou hudbu vůbec) jako málokdo. Čtyři dny před tím, 14. září 2008 od 17 hodin v kostele sv. Václava bude mít Kerry Stratton přednášku o *Mé vlasti* s hudebními ukázkami.

Smím-li Vás o něco poprosit, přijďte si poslechnout Strattonovo provedení *Mé vlasti*. Myslím, že nebudete litovat.

Josef Čermák

***